

intersindical CRILLIADA

QUADERNS DE LA INTERSINDICAL VALENCIANA

Ahem a
l'Org
itges

Responsabilitat compartida
clau de la igualtat

La conciliació de la vida laboral i personal

Macu Gimeno

No necessite, no ho he necessitat mai, que se'm diga que pel fet de ser dona sóc igual en capacitat, mèrits o aptituds que els meus companys de l'altre sexe. No demane un reconeixement del meu treball més enllà del que demanaria per al que ha realitzat un home. Tinc molt clares les coses, conec les meues aptituds i les meues limitacions. Més enllà del fet biològic de ser dona, les atribueix a les llacunes que en la meua formació i educació he pogut sofrir.

Si mire enrere, crec que sempre he anat corrent. Una vegada vaig llegir que les dones ens passem la vida esperant... Jo hi afegeix que també ens la passem corrent. La nostra vida és una cursa on la meta és sempre el reconeixement d'un treball ben fet, una família ben atesa, un bon aspecte físic. I és difícil arribar a totes les etapes sense patir un desgast físic, però també anímic.

Quan sents que no has deixat de córrer des que tens memòria, quan anheles uns minuts de pau és que has de canviar la teua forma de vida. Però, ¿com fer-ho? Per ser responsable m'impose a mi mateixa massa reptes. Per ser comprensiva, sempre tinc algun a qui escoltar, a qui ajudar. Per ser forta, sempre trac fortalesa del cansament.

Sí, és cert que el meu treball no és tan cansat com el d'una operària en una fàbrica, una empleada de neteja o una dependenta d'un supermercat. El meu treball d'oficina és més còmode. Però també és cert que en tants anys de vida laboral he patit en les meues carns la pressió i l'estrès. He hagut de traure temps d'on no en tenia, he hagut d'estar en tants fronts que sempre deixava per al final les meues inquietuds: la formació, el descans, les il·lusions... I quan el meu fill ja no necessitava de la meua cura, me n'adonava que els meus pares s'havien fet majors i necessitaven la meua ajuda, la

meua assistència. ¿Tasques de dones? No ho sé, però hi ha pocs homes que cobreixen tots els fronts com podem fer-ho les dones potser sense adonar-nos.

En l'Administració pública les coses han començat a canviar i si abans no es coneixien termes com el de conciliació de la vida laboral i familiar, ara sembla que estan en boca de tots. Hem avançat en algu-

nes coses, com ara els permisos per embaràs, part o adopció o lactància -que poden fruir el pare o la mare- o els supòsits d'excedència per agrupació familiar o cura de fills i la reducció de jornada per guarda legal, encara que amb això es queda molt curta la "conciliació". Hem de tindre en compte a més que tot es continua mirant desde l'òptica de la parella. En el cas de les dones que es troben soles en la criança dels fills, aquestes mesures són impossibles de prendre. Perquè, clar, comporten la reducció o supressió de les retribucions.

Si eres mare i estàs sola, vas a trobar-te amb tots els problemes del món per a poder conciliar el treball i

la vida familiar per a poder atendre els teus fills quan estiguen malalts o tinguen vacances a l'escola. Si pensaves apuntar-te a un curs de formació per a promocionar algun dia (necessari per la congelació salarial que patim), oblida-te'n, perquè si es realitza fora de l'horari laboral, com és l'habitual, tindràs difícil poder assistir-hi. I així podria continuar esmentant tot allò que per la teua doble condició de mare i treballadora has de perdre't o sortejar com pugues a costa de demanar favors o gastar diners.

Continua sent complicat compaginar vida laboral i familiar en una Administració que encara està en bolquers en relació a aquestes matèries.

Jo ja no tinc aquests problemes. El meu fill és gairebé autosuficient i els meus pares ja no estan ací. Però com mai no m'he conformat, continue demanant temps per a mi, per poder aturar-me un poc i mirar endavant amb calma.

Ara pense: quina llàstima no treballar en la Banca, per exemple, o en la Renfe i tindre l'oportunitat de prejubilar-me. Tinc enveja de la meua germana, que amb dos anys més que jo s'acaba de prejubilar. O del meu amic, de la mateixa edat que jo i que també ho farà en breu. ¡A mi em queden encara 18 de treball extern per a poder fer-ho! És clar que la prejubilació no hauria de comportar la pèrdua de llocs de treball, sinó al contrari, hauria de facilitar l'accés de gent més jove: la mitjana d'edat actual del funcionariat de la Generalitat és de 40 anys.

Però, tornant a la realitat, tenim moltes coses que cal canviar encara. Hem de continuar reivindicant, les dones més que ningú, la jornada de 35 hores i altres mesures reals que asseguruen que la conciliació de la vida laboral i familiar no es quede només en una frase bonica però poc efectiva.

macugimeno@eresmas.com

Dona immigrant i drets

Pilar Gregori

Les normatives d'estrangeria, ¿dissenyen polítiques migratòries per a tots i totes? ¿És homogeni el col·lectiu de dones immigrants? ¿En quins sectors laborals s'inseixen? ¿Com repercuteix aquesta situació en els seus drets?

Els estereotips i els prejudicis racials o de gènere molt sovint ens fan percebre la dona immigrant dins uns patrons molt constrenyits, i això fa que ens acostem a conèixer la diferència de l'altra des d'una visió paternalista o, en el pitjor dels casos, estigmatitzant tot el que és diferent.

¿Per què identifiquem totes les dones immigrades amb el victimisme? ¿On queda la pluralitat? ¿No estarem excloent l'experiència de bona part d'elles? Aquest col·lectiu, que no és gens homogeni, té opcions pròpies i individuals. Ha arribat l'hora que comencem a pensar la dona immigrant com a subjecte actiu de la seua situació, una persona capaç d'emprendre la recerca d'estratègies de resistència contra les opressions, autònoma i amb capacitat d'esbrinar quina estratègia alliberadora vol adoptar.

¿Parlem de drets? Quan entrem en l'esfera domèstica observem que la dona immigrant sempre se n'ocupa de la cura dels fills i les filles i de transmetre la cultura del seu país. En definitiva, dels problemes clàssics de l'ama de casa, mare i esposa. És a dir, queda adscrita a l'esfera privada. En contraposició, quan es parla de l'home immigrant és per a referir-se a la regularització laboral, la participació en la vida pública. És a dir, es parla de drets.

Per tant, l'adscripció de les dones a l'àmbit domèstic palesa la manca de drets i llibertats que pateixen en l'esfera privada. Estaria bé que aquesta observació servira de repte per a totes, pel que té de potència emancipadora.

Cal emprendre ja una lluita pel reconeixement i ampliació dels drets que poden exercir aquests agents socials.

¿Una altra experiència "laboral"? Que la prostitució no estiga reconeguda com a treball permet que qualsevol dona estrangera que arribe i se'n dedique siga necessàriament víctima d'una **x a r x a**. Aquestes dones només interesen si són víctimes.

Les lleis d'estrangeria espanyoles, ¿responen a la consideració de la dona com a subjecte de drets? Des del moment que se'ls ofereix la possibilitat de participar en la societat d'acollida –sempre que això no supose una despesa, sinó un benefici–, el plantejament d'aquestes normatives és prou simple i reductor. El contracte de treball legítima d'alguna manera la presència d'estrangers, però aquesta perspectiva només contempla la concepció del treball masculí. Com que la dona immigrant comprova que el mercat de treball al qual pot accedir no es regeix com qualsevol altre mercat de treball, en accedir majoritàriament al servei domèstic –amb les característiques pròpies d'un treball precari– ha de fer front a una ocupació sense seguretat i amb beneficis limitats

per la treballadora.

Les situacions que contempla la normativa nova que regularitzarà els drets de les persones estrangeres ofereix poques possibilitats d'integració si es redueix a criteris econòmics. Quan el subjecte que migra és una dona, la llei encara és més excloent, pel seu caire sexista, i qualsevol

mirada a la regularització que es base en la lògica treball-drets tendirà més a excloure que a integrar.

La legislació ignora la realitat i les necessitats de les dones immigrants, i no estableix cap diferenciació entre les que han fugit de sistemes polítics i socials hostils envers les dones, les que pateixen necessitats econòmiques o les que han fugit de situacions de violència extrema.

Se llama Rocío

Liliana Moreno

Rocío aterrizó en Barajas procedente de Ecuador en 2000. Su intención era buscar trabajo y quedarse en España. En Europa buscaba las oportunidades que su país le negaba: mejorar sus condiciones de vida y las de su familia. Aunque se asocia el fenómeno de la entrada irregular de inmigrantes a las imágenes de pateras que nos ofrecen los medios de comunicación, “las entradas irregulares se producen principalmente a través del aeropuerto de Madrid, Barajas”(1).

Rocío y su familia tuvieron que endeudarse en Ecuador para obtener los dólares necesarios para viajar y entrar en España con la condición de turista. “En realidad, los sujetos de la emigración no son los individuos, sino las familias, en cuyo marco de necesidades y expectativas se sitúa generalmente tanto la decisión de emigrar como la de emplearse”(2).

Lo primero que hizo al llegar fue ponerse en contacto con su prima Isabel, que llevaba dos años en España. Le facilitó un lugar donde residir y los primeros contactos para buscar empleo. “Con el tiempo, las inmigrantes se constituyen en cabeza de puente de nuevos flujos migratorios, facilitando la llegada desde su país a otros parientes, vecinos y amigos. (...) El motor fundamental y decisivo de los desplazamientos es la propia familia y su capacidad de inversión con vistas a mejorar a medio y largo plazo el nivel de vida del conjunto de sus miembros”(3).

Estuvo unos meses desempleada o con trabajos sumergidos. “Cerca de un millón de hogares recurre a la contratación de servicio doméstico”(4), así que limpiaba por horas en domicilios cuyas propietarias trabajan fuera de casa y sus maridos no comparten las tareas domésticas y en otros trabajos temporales y sin contrato ni alta en la Seguridad Social.

Su primer trabajo con contrato fue de “interna”: cuidaba de una anciana enferma de Alzheimer. Su jornada era de 7 de la mañana a las 9 de la noche, y algunos días tenía que aten-

“Rocío tiene terminados los estudios de Secundaria y de FP en la rama administrativa, pero la sociedad española no reconoce sus capacidades, la relega a trabajos subordinados y le niega una inserción social en términos de ciudadanía plena”

derla por la noche. Libraba los jueves tarde y los domingos a las 12.

“A medida que transcurren los años y no se consigue un empleo externo, los sentimientos de muchas internas oscilan entre la frustración –“te anulas como persona”– y la resignación –“estoy esperando que me jubilen, aún me faltan 6 años–. (...) Debido a la gran concentración de empleo de las inmigrantes del Tercer Mundo (...) en el subsector del servicio doméstico interno son ya más que las autóctonas”(5).

Después logró otros empleos, como externa a tiempo parcial. “Una de las situaciones clave en cuanto a las condiciones laborales especiales del servicio doméstico en comparación con otras categorías laborales es que no tienen derecho al desempleo. Pueden ser despedidas cuando los empleadores quieran prescindir de sus servicios con una indemnización de 7 días de salario por año trabajado, en vez de 45 días como el resto de los trabajadores. Las pagas extra son de 15 días, en vez de 30 días”(6).

Rocío tiene terminados los estudios de Secundaria y de Formación Profesional en la rama administrativa, pero “la sociedad española no reconoce sus capacidades, las relega a trabajos subordinados y les niega una inserción social en términos de

ciudadanía plena”(7).

“En cuanto mujeres, tienen que sufrir y/o enfrentarse a la lógica del patriarcado, presente en sus culturas de origen y en la sociedad española; en cuanto inmigrantes del Tercer Mundo, padecen y/o se enfrentan a las barreras jurídicas de la política de inmigración española y a los prejuicios ideológicos de la opinión pública (...), y en cuanto trabajadoras, prevalece (...) una ubicación mayoritaria en empleos precarios y marginales (...) Existen otras diferencias generadoras de discriminación, como el fenotipo (rasgos étnicos diferenciados: color de la piel, forma de los ojos) y la cultura (costumbres, religión...)(8).

Ahora ya tiene papeles, pero recuerda el tiempo que pasó como “indocumentada” y denuncia que en los últimos cinco años ha habido tres reformas de la Ley de Extranjería, con sus reglamentos, a cada cual más represora y humillante. Ya son más de dos millones y medio las personas (45% mujeres) que han venido a vivir aquí, en nombre del derecho “a circular libremente y a elegir residencia” (Declaración Universal de Derechos Humanos), aunque en los tiempos poco solidarios en los que vivimos el hecho migratorio se circunscribe a las necesidades de mano de obra del país receptor.

“El hecho migratorio(...) es el barómetro que indica el grado o profundización democrática del país que nos acoge, (...) el trato que se dé al colectivo de inmigrantes nos indicará las convicciones democráticas existentes en esa sociedad”(9).

(1) Informe de la Relatora Especial de la Comisión de Derechos Humanos, ONU.

(2) (3) (4) (5) (7) y (8) Mujer, Inmigración y Trabajo. Colectivo IOE.

(6) Mujeres inmigrantes. Factores de exclusión e inserción en una sociedad multiétnica. La situación en España.

(9) Mujeres inmigrantes: dificultad, diversidad y riqueza. Associació Dones Immigrants. Jornadas Feministas 2000. Servicio de Publicaciones Universidad de Córdoba.

Dona i literatura

Col·lectiu de Literatura Infantil i Juvenil d'Elx. MRP Escola d'Estiu de les Terres del Sud

Reivindicar la otra cara de la mujer que obedece,
la otra cara de la mujer que decora,
la otra cara de la mujer que consuela y calla;
reivindicar la cara que hay detrás de todas estas máscaras.

Eduardo Galeano

Que entienda sus sueños mejor
que yo entiendo los míos
y que los pueda seguir siempre.
("El castillo de las tres murallas")

Carmen Martín Gaité

Aquest text pretén ser un homenatge. A totes les que es rebel·len contra la idea de ser ombra. A totes les que van a la cerca d'una imatge que done dignitat a la seua existència. A totes les que, malgrat els entrebancs de la societat masculista, continuen endavant amb el seu desig. A totes les que amb la seua experiència s'han convertit en promotores de somnis per a totes les ciutadanes. A totes les que desafien l'autoritat masculina. A totes les que s'organitzen i alcen la seua veu per a denunciar i exigir,

I el camp de la Literatura? Segons Felicidad Orquín, crítica literària, la literatura infantil i juvenil ha presentat al llarg de la seua història tres models diferents sobre el paper de la dona a la societat.

El primer model, "fase femenina", presenta una interpretació sexista del món, reflex de la cultura dominant i de l'ordre social establert. Sorgeixen uns llibres amb els següents trets: llenguatge masculí; rols socials creats per l'home; els protagonistes són xics i homes; les xiques tenen un paper secundari i passiu.

És una literatura en què els models i els rols socials no són criticats.

El segon model, "fase feminista", és conseqüència dels moviments feministes que crearen les bases ideològiques que van sensibilitzar la societat contra el sexisme dominant. Sorgeixen uns llibres amb els següents trets: es critiquen els models i valors tradicionals; són obres militants que pretenen crear nous arquetips femenins; es defensa l'activitat i creativitat de les dones i l'abolició de les institucions jeràrquiques.

El tercer model, fase "de la dona", es caracteritza per la presa de consciència del sexisme i genera un nou ordre social construït col·lec-

tivament. Apareixen llibres amb dones protagonistes i amb els següents trets: recerca de la identitat dels personatges; capacitat per analitzar les pròpies emocions i autodescobrir-se.

A les nostres bibliografies rebutgem els llibres que pertanyen al model de la fase femenina, que corresponen a una literatura amb funció continuïsta. Dels llibres que pertanyen al segon model, feminista, valorem el seu posicionament crític contra els models socials i els dogmes. Els llibres que recomanem a les nostres bibliografies pertanyen

al tercer model, fase de la dona. És una literatura amb una funció alternativa que ens fa conscients del nostre paper actiu per la construcció de nous models socials.

En paraules de Milagros Rivera Garretas, "per a nomenar el món cal arriscar-se a juntar, també quan s'escriu, la raó i la vida; la cultura i la natura; la paraula i el cos. Es tracta d'un art perillós perquè té la capacitat de moure a qui el lliga a actuar en la seua pròpia vida". És una bona proposta per a encetar aquests nous models socials.

Selecció de títols

Tenint presents la qualitat literària, el nivell estètic i el contingut ètic, presentem una selecció de llibres de literatura infantil i juvenil:

- Doncs jo vull ser. Tony Ross, Cruïlla (4-5 anys)*.
- Perquè t'estimo. Pascal Teulade, Corimbo (4-5 anys)*.
- La estupenda mamá de Roberta. Rosemary Wells, Altea (4-5 anys).
- Oliver Button es un nena. Tomie de Paola, Susaeta (6-7 anys).
- Papà. Philippe Corentin, Corimbo (6-7 anys)*.
- Munia i la senyora setsivelles. Asun Balzola, Lumen (8-9 anys)*.
- La campi qui pugui. Philippe Corentin, Corimbo (8-9 anys)*.
- Històries de Franz. Christine Nöstlinger, Cruïlla (8-9 anys)*.
- Rosa caramel. Adela Turin, Lumen (8-9 anys)*.
- La bossa groga. Lygia Bojunga Nunes. Joventut (10-11 anys)*.
- Artur i Clementina. Adela Turin, Lumen (10-11 anys)*.
- Rosalinde tiene ideas en la cabeza. Christine Nöstlinger, Alfabeta (10-11 anys).
- Matilda. Roald Dahl, Empúries (12-13 anys)*.
- La iaia. Peter Härtling, La Magrana (12-13 anys)*.
- El diari de Júlia. Christine Nöstlinger, La Magrana (12-13 anys).
- El tigre de Mary Plexiglàs. Miquel Obiols, Columna (12-13 anys).
- L'illa dels dofins blaus. Scott O'dell. La Galera (12-13 anys)*.
- Quan un toca el dos. Anna-Greta Winberg, La Magrana (12-13 anys).
- El papá de noche. María Gripe, Juventud (12-13 anys).
- Estrella blanca, brillante amanecer. Scott O'dell, Noguer (12-13 anys).
- Agnes Cecilia. María Gripe, SM (14-15 anys).
- Caperucita en Manhattan. Carmen Martín Gaité, Siruela (14-15 años).

(* Hi ha edició en castellà i en valencià. En la resta dels casos, només en la llengua del títol ressenyat.

El cafè del senyoret

Macu Gimeno

Estimada dona: Segurament has passat sovint per situacions en què has hagut de fer valdre els teus drets. Sempre has d'estar a l'aguait perquè no et maltracten ni et menyspreen. També en l'Administració. Però potser en llegir aquesta història –real com la vida mateixa– penses que les coses, a poc a poc, poden canviar.

Deu del matí. El secretari general arriba a la conselleria amb calma, com sempre. La seua secretària, és clar, hi està treballant des de les vuit, tractant de donar eixida a tanta paperassa sense tramitar acumulada pel seu superior, que ha deixat sense signar oficis i resolucions que uns altres li han preparat. Està farta, perquè després de treballar uns quants anys com auxiliar administrativa ha viscut de tot. Però amb aquest nou senyoret no pot, pensa que “és massa” haver d'aguantar-li les humiliacions.

Ella hi havia començat a treballar quan encara no existien ni plantilles ni llocs de treball classificats. Des del primer dia, sense preguntar-li res –per la seua condició femenina– la posaren a treballar de secretària d'alt càrrec. A pesar que no cobrava més per desenvolupar eixa responsabilitat, la tasca li agradava i ella tractava de relacionar-se amb tot el personal de la casa. En aquella etapa una secretària estava sola i feia pràcticament de tot: correu, personal, assumptes generals, a més de les tasques pròpies del lloc. I no deuria fer-ho malament, doncs van canviar tres secretaris generals i ella continua-

va en el mateix lloc.

Però, des que s'hi va incorporar aquest secretari general, ho portava malament. A ell no li importava massa la tasca administrativa de la secretària i, de fet, només li encarregava netejar els cendrers, comprar-li xiclets o telefonar amb missatges de caràcter privat a la seua núvia. Ella havia de donar la cara per ell quan algú reclamava, comprovar les entrades de correu i repartir-les als caps de servei per tal de no retardar la gestió. Sí, estava molt farta, però les possibilitats d'anar-se'n d'allí eren nul·les. S'havia de conformar, encara que, gràcies a la nova classificació dels llocs de treball, ara podria accedir al nivell que li pertocava per ser secretària d'alt càrrec, després de quasi tres anys exercint

“A ell no li importava massa la tasca administrativa de la secretària i, de fet, només li encarregava netejar els cendrers, comprar-li xiclets o telefonar amb missatges de caràcter privat a la seua núvia”

aquesta responsabilitat. Tot això eren motius per a plantejar-se aguantar com fóra en aquell lloc, a pesar que de manera habitual patia dels nervis i arrossegava un cert regust amarg.

Aquell matí, tanmateix, estava contenta. Havia acabat per fi una gestió complexa i experimentava la satisfacció personal del treball ben fet. Però, com cada dia, el senyoret li tenia reservat el disgust de rigor. En aquesta ocasió es va atrevir a demanar-li que li preparara un cafè amb llet. Condensada, per a més senyes.

Va telefonar al bar d'enfront i quan el cambrer arribà amb el cafè, li'l va pagar per endavant i li va indicar que passara directament al despatx del senyoret. Aquella infeliç pensava que després eixiria el seu cap per a retornar-li els diners.

Mentre observava l'escena tota desorientada, el senyoret va eixir del despatx exasperat i pegant crits. ¿Com s'havia atrevit? ¿El cafè li l'havia de preparar ella en la cuina! ¡Eixa era la seua faena! Sí, filla, hi havia una cuina on les secretàries perfectes preparaven els cafès dels seus caps.

No va poder contenir-se més i li va amollar que eixes no eren en absolut les funcions d'una secretària. Que ella no havia superat una oposició per a preparar cafès ni buidar cendrers. Que estava disposada a dialogar sobre les seues responsabilitats laborals. Aquell dia, no va eixir de la conselleria fins que va aconseguir parlar amb ell.

Eren quasi les vuit de la vespra-

da quan el secretari general la va convidar a passar al seu despatx. No hi havia una ànima a la conselleria. La conversa va ser molt violenta. Va arribar a pensar que el senyoret era capaç de tocar-li cara. La conversa va acabar de males maneres. Ell insistia que entre les funcions de la secretària figuraven algunes tasques pròpiament "femenines", entre elles preparar-li el desdejuny. Ella, és clar, no ho va acceptar.

Se'n va anar a casa molt capficada en el tema i l'endemà va parlar amb moltes persones, companyes de treball, amigues i fins i tot una advocada que casualment hi treballava d'auxiliar. A la jurista li va demanar consell. L'única conclusió que va treure de la conversa era que el secretari general tenia atribucions per a treure-la del seu lloc de treball, però això no li preocupava. Ara bé, sí li preocupava la qüestió del nivell: el perdria si se n'anava d'allí, i només li faltaven uns mesos per a consolidar-lo.

Va informar de l'incident al conseller, que amb bones paraules la va tranquil·litzar dient-li que no es preocupara. No permetria que el secretari general prenguera represàlies en contra seua.

Entre les companyes i els companys que s'assabentaren de l'incident hi va haver opinions per a tots els gustos. Unes deien que havia fet bé plantant-li cara al seu cap, però d'altres, la majoria, no entenien quin era el problema i obertament la van criticar per la seua insistència estúpida de negar-se a fer-li un cafè.

En aquella època ella estava afiliada a l'únic sindicat existent en la Generalitat. La secció sindical no va fer res per arreglar la situació. Sempre li donaven el mateix consell: "Oblida-te'n i fes el que ell et demane".

Però, com va acabar la història? La resposta és fàcil. El senyoret va aconseguir llevar-se-la de damunt com secretària i li va impedir consolidar el nivell. Ni a ella ni a la seua amiga Pepa, que només per ser-ho també havia estat condemnada. Hi ha testimonis que diuen que cada vegada que arribaven els papers de la classificació, l'individu en qüestió els trencava, els llençava a terra i els xafava enèrgicament. Com ho faria un xiquet.

Què et sembla la història? Les dos amigues van tardar dos anys més en consolidar el nivell que la resta del personal. Tot per negar-se a fer un cafenet.

Però, saps quina és la part més dolenta de la història? No t'ho pots ni imaginar. L'ex-companya de despatx de la secretària, que sempre li donava la raó, mantenia amb ell converses d'amagat. Perdia el cul per aconseguir aquell lloc que anava a quedar vacant i estava disposada a fer-li a aquell pervers tots els cafès que li demanara, les torrades, els suc de taronja i el que li vinguera en gana. Com la majoria de secretàries d'aquells temps.

La nostra protagonista va guanyar molt amb el canvi, fins i tot recuperà l'humor i les ganes de broma. I, el que és més important, estava satisfeta amb ella mateixa, perquè en aquesta vida les coses

“Les dos amigues van tardar dos anys més en consolidar el nivell que la resta del personal, tot per negar-se a fer un cafenet al secretari general”

s'han de fer per una qüestió de dignitat. Si haguera accedit a fer aquell primer cafè, després en vindria un altre i un altre. Ella no tenia per què aguantar. Sempre ha d'haver un primer no, la resta vindran sense que te n'adones. Per sort, ara les coses són ben diferents i el cafè del senyoret acabaria amb una denúncia per acaçament psicològic o mobbing, un terme que llavors ningú no coneixia.

Com veuràs, en aquesta història només he citat la meua amiga Pepa, a la qual sempre li agrairé la seua solidaritat. Del pervers secretari general no dic ni el nom, encara que ell mai no llegirà una publicació dirigida a les dones, menys encara si es tracta d'un sindicat. Sé de bona font que l'individu encara se'n recorda d'aquella secretària que es va negar a fer-li un cafè.

El feminisme plural i reivindicatiu, protagonista del Fòrum Social Mundial

Leslie Toledo*

Entre el 26 i el 31 de gener, més de 150.000 representants d'organitzacions no governamentals, xarxes, moviments socials, ciutadanes i ciutadans de més de 180 països van participar en els 11 espais temàtics del V Fòrum Social Mundial (FSM), celebrat a Porto Alegre, Brasil. El FSM es va convertir en un espai per al debat democràtic d'idees, l'aprofundiment de reflexions, la formulació de propostes, l'intercanvi d'experiències i l'articulació de moviments socials i col·lectius oposats al neoliberalisme i al domini del món pel capital.

Els debats de les organitzacions i xarxes de dones i feministes es van centrar en les estratègies i la capacitació sobre l'ús del sistema de drets humans de les Nacions Unides, l'avortament, l'agenda democràtica, la proposta per a Beijing+10, els fonamentalismes i l'estat laic, la defensa dels drets sexuals, la discriminació laboral cap a les lesbianes, les dones front a l'economia mundial, l'educació, la ciutadania, les polítiques i els pressupostos públics, entre molts altres temes propis de la condició

social de les dones.

Des de la marxa d'obertura del Fòrum fins a la clausura, la presència de les dones ha destacat pel seu caràcter creatiu, crític i divertit alhora. Junt al tradicional color lila, les "dones de cares blanques" vestides per als casaments, les boques enormes i les cançons, bona part de les iniciatives s'han centrat en la denúncia de la violència de gènere, els fonamentalismes, els prejudicis i els sofriments que no volen callar. En la segona edició dels Diàlegs Feministes, celebrats uns dies abans de l'FSM, les dones assistents van exigir el compliment dels compromisos adquirits en fòrums internacionals per tal de fer front al fonamentalisme, el militarisme i el neoliberalisme, especialment pels seus efectes contra les dones. Els Diàlegs van destacar la contribució de les feministes contra les organitzacions polítiques que atempten contra la humanitat i el planeta.

En el marc dels Diàlegs, s'hi va habilitar un "vaixell de les diversitats" en el riu Guaíba, que va realitzar tallers, conferències, debats, reflexions i on es van establir estratègies pròpies per a participar en Beijing+10 i pressionar als governs per tal que es comprometen a accelerar la seua implementació. A més, la campanya contra els fonamentalismes ampliarà les veus oposades a les pràctiques, discursos i representacions socials discriminatòries.

*Membre de la Secretaria Executiva del Consell Internacional del Fòrum Mundial d'Educació. leslie.toledo@eresmas.net

La Carta Mundial de les Dones per la Humanitat

La Marxa Mundial de les Dones (MMD) s'ha legitimat a Porto Alegre com un moviment de referència obligada. L'assemblea del 27 de gener va reafirmar que les dones són les principals víctimes del lliure comerç i la guerra. En conseqüència, el moviment ha de prosseguir la lluita contra ambdós aspectes, juntament amb una acció internacional per a combatre el turisme sexual.

La mobilització més

important de l'MMD el 2005 comença el 8 de març amb la presentació de la Carta Mundial de les Dones per la Humanitat. La Carta conté 31 principis bàsics per un món sense explotació, opressió, intolerància i exclusió, on siguen respectades la integritat, la diversitat i els drets i llibertats de totes les persones. El document va ser confirmat per l'assemblea de la Marxa en el mateix Fòrum, circularà i animarà el debat per tot el

planeta. La Carta eixirà de Sao Paulo, i arribarà a Ouagadougou, capital de Burkina Faso, l'elecció de la qual no és casual. A Burkina Faso les dones són sotmeses a violències domèstiques, matrimonis forçats i mutilacions genitals. Serà una de les accions preparatòries de l'FSM de 2007, que es realitzarà al continent africà. El viatge es dividirà en etapes i hi haurà punts de suport en més de 40 països. La Carta recorrerà Galícia entre el 20

i el 23 de maig, i el País Basc entre el 24 i el 27 de maig.

La Carta té prevista la seua arribada el 17 d'octubre, Dia d'Acció Global, en el qual convergirà un poderós corrent de 24 hores de solidaritat feminista repartit en tota la Terra. Des de les 12 fins a les 13 hores, segons els fusos horaris de les distintes regions, les dones podran seguir el desplaçament aparent del Sol i continuaran somniant un món més igualitari.